

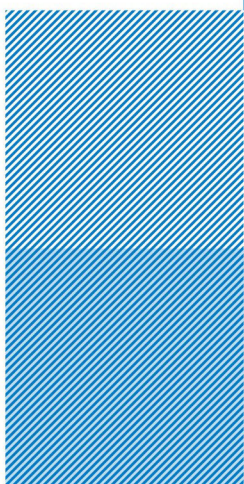

Bontius
Stichting

LUMC Research
Foundation

Bontius Stichting

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Bestuursverslag.....	4
Voorwoord.....	5
1. Beleid en organisatie	6
2. Relatiegerichte fondsenwerving	8
3. Toelichting op de resultaten	11
4. Aansprekende onderzoeksprojecten en acties.....	13
4.1 Onderzoeksprojecten in de schijnwerpers	14
4.2 Bijzondere acties van donateurs.....	23
Jaarrekening.....	24
5. Balans Bontius Stichting (na verwerking resultaat)	25
6. Staat van baten en lasten	26
7. Waarderingsgrondslagen.....	27
8. Toelichting op de balans Bontius Stichting.....	29
9. Toelichting op de staat van baten en lasten Bontius Stichting.....	32
Overige gegevens.....	35
10. Statutaire winstregeling.....	36
11. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	37

Bestuursverslag

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de Bontius Stichting | LUMC Research Foundation. Elke dag zetten artsen en onderzoekers van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) zich in om ernstige ziektes dichterbij genezing te brengen en patiënten nieuw perspectief te bieden. Wetenschappelijk onderzoek is kostbaar en aanvullende financiering noodzakelijk. De Bontius Stichting ondersteunt bij het werven van financiering voor wetenschappelijk onderzoek van het LUMC.

In dit voorwoord richt ik me graag tot onze donateurs. U leverde, evenals voorgaande jaren, een zeer belangrijke bijdrage aan het kunnen starten of uitbreiden van baanbrekende onderzoeksprojecten van het LUMC.

2020 was voor veel mensen en organisaties een memorabel jaar, ook voor de Bontius Stichting. Als gevolg van de coronaviruspandemie kondigde de Nederlandse overheid begin maart 2020 een aantal drastische maatregelen af, waardoor het openbare leven in Nederland nagenoeg tot stilstand kwam. In 2020 werkte de stichting met veel enthousiasme aan het leggen en onderhouden van contacten met donateurs in Nederland en in het buitenland, ook al konden wij u in levende lijve niet ontmoeten. Ondanks de belemmeringen die de pandemie met zich meebracht, is dankzij uw inzet en giften 2020 een goed jaar geweest voor de stichting.

Bijzondere aandacht verdient de crowdfundactie #Wakeuptocorona, een initiatief van het Leids Universiteits Fonds in samenwerking met de Bontius Stichting. Duizenden donateurs uit heel Nederland en daarbuiten droegen met veel enthousiasme bij aan de actie en zamelden geld in voor onderzoek naar het coronavirus. In juli 2020 behaalde de actie de mijlpaal van 1 miljoen euro. Met het oog op de langere termijn gaat de crowdfundactie dóór, om (nog) meer onderzoek mogelijk te maken en om herhaling van de coronacrisis te voorkomen, met de focus op vaccins en andere manieren om virussen te bestrijden.

In 2020 deden zich geen wisselingen voor in de samenstelling van het bestuur. Met ingang van mei 2021 was dat wel het geval: dr. A.H.E.M. Wellink trad af als voorzitter en mr. J.R. Brakema als bestuurslid. Het bestuur is beide heren zeer erkentelijk voor het goede werk dat zij jarenlang voor de stichting verrichtten.

Per 7 mei 2021 trad mevrouw E.C.C. Simon Thomas toe tot het bestuur als bestuurslid. Op diezelfde datum ben ik benoemd tot voorzitter van het bestuur. Een functie die ik in dank aanvaard en met genoegen zal vervullen. Ik zet mij met veel plezier in voor de doelstelling van de Bontius Stichting: extra financiering realiseren voor wetenschappelijk onderzoek van het LUMC om zo de kans op genezing te verhogen.

Dit verslag geeft een inkijk in de verschillende wetenschappelijke onderzoeken waaraan velen van u in 2020 bijdroegen. Natuurlijk leest u over onderzoek naar infectieziekten, maar ook over onderzoeken die aansluiten op de maatschappelijke speerpunten van het LUMC: Oncologie, Regeneratieve geneeskunde en Preventie (vanuit Population Health). Denk aan onderzoek naar uitgezaaid melanoom, vaataandoeningen of een vaccin tegen malaria.

Tot slot wil ik u namens het bestuur heel hartelijk danken voor uw inzet en trouwe steun. Dankzij uw bijdrage kreeg ook in het bijzondere jaar dat achter ons ligt wetenschappelijk onderzoek van het LUMC opnieuw een prachtige impuls. Ik spreek de wens uit dat de Bontius Stichting ook de komende jaren op uw steun mag rekenen.

Mr. drs. L.C. Brinkman

Voorzitter bestuur Bontius Stichting | LUMC Research Foundation

Juni 2021

1. *Beleid en organisatie*

De reguliere financiering van de zorg is veelal bestemd voor medische patiënt gerelateerde kosten, onderwijs- of onderzoekskosten. Er is echter meer financiële steun nodig: financiering van wetenschappelijk onderzoek vindt plaats dankzij bijdragen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Europese Unie, fondsaanbieders, het bedrijfsleven en particulieren.

De Bontius Stichting is opgericht om financiering te realiseren voor wetenschappelijk onderzoek in het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). Het LUMC heeft de ambitie grensverleggend te zijn op het gebied van zowel fundamenteel wetenschappelijk onderzoek als vernieuwende, hoogwaardige en specialistische patiëntenzorg. De Bontius Stichting maakt dergelijke onderzoeksprojecten met externe financiering mogelijk. De stichting zet zich in voor zowel gevestigd wetenschappelijk onderzoek als kleinschalige wetenschappelijk onderzoeksprojecten.

Om deze doelen te realiseren is financiering essentieel. Alle middelen die de Bontius Stichting werft, worden volledig besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Donaties die voor een specifiek project zijn bedoeld, komen uitsluitend daaraan ten goede. De Bontius Stichting is een door de Belastingdienst aangemerkte Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en verkreeg eind 2020 de CBF Erkenning.

Financiële vergoeding

Het bestuur van de Bontius Stichting is onbezoldigd en kwam in 2020 drie keer bijeen. De geplande vergadering in april 2020 verviel in verband met de door de Nederlandse overheid afgekondigde maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. De Bontius Stichting heeft geen (betaalde) medewerkers in dienst. Alle geoormerkte middelen die de Bontius Stichting ontvangt, worden volledig besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Van alle ongeormerkte middelen die de stichting ontvangt, wordt een deel besteed ter dekking van continuïteitskosten.

Historie

De naam van de Bontius Stichting herinnert aan de lange historie van het LUMC op medisch-wetenschappelijk terrein en is een eerbetoon aan de eerste hoogleraar geneeskunde in Leiden, Gerardus Bontius. De Bontius Stichting is opgericht in 1995 in Leiden als Stichting Academisch Ziekenhuis Leiden en draagt sinds 2007 de naam Bontius Stichting. Sinds 2018 is LUMC Research Foundation aan de naam toegevoegd, waarmee het internationale karakter en doelstelling van de Bontius Stichting worden benadrukt.

Bestuur

Dr. A.H.E.M. Wellink (voorzitter tot mei 2021)
Mr. drs. L.C. Brinkman (voorzitter vanaf mei 2021)
Mr. J.R. Brakema (tot mei 2021)
Prof. dr. F.C. Breedveld
Prof. dr. P.C.W. Hogendoorn
Prof. dr. A.J. Rabelink
Mevrouw E. Simon Thomas (vanaf mei 2021)
Drs. W. Weijland

In 2020 deden zich geen wisselingen in de samenstelling van het bestuur voor. Per mei 2021 treden de heer mr. drs. L.C. Brinkman als voorzitter en mevrouw E. Simon Thomas als bestuurslid toe tot het bestuur van de Bontius Stichting. De heren dr. A.H.E.M. Wellink en mr. J.R. Brakema treden per mei 2021 af in verband met het verstrijken van hun zittingstermijnen.

Financieel adviseur

De heer drs. G.H.M. van Loon (tot juni 2020)

De heer drs. D. Griffioen (vanaf juni 2020)

Uitvoerend secretaris

Mevrouw M.E.J. Anthonisse

Doelfondsen

De Bontius Stichting wordt beschouwd als het Doelfonds Algemeen. Daarnaast zijn er 14 Doelfondsen met een specifiek onderzoeksgebied en een doelfondsbeheerder.

De Bontius Stichting verzorgt de financiële diensten voor alle Doelfondsen.

Doelfondsbeheerders ontvangen elk kwartaal een overzicht van hun liquiditeitspositie.

In 2020 vond in verband met de coronacrisis en de door de Nederlandse overheid afgekondigde maatregelen (intelligente lockdown en social distancing) geen gezamenlijke bijeenkomst van doelfondsbeheerders plaats.

Overzicht Doelfondsen

Doelfonds

Doelfonds Algemeen

Doelfonds Beeldverwerking

Doelfonds Hartziekten

(voorheen Doelfonds Herman Snellen)

Doelfonds Heelkunde

Doelfonds Humane Genetica

(voorheen Doelfonds Van de Kamp)

Doelfonds Jo Keur

Doelfonds Jon J. van Rood Transplantatiefonds

Doelfonds Leukemie

Doelfonds Longziekten

Doelfonds LUMC Kankerfonds

Doelfonds Medische Oncologie

Doelfonds Neurologie Hoofdpijnonderzoek

(voorheen Doelfonds Lumina)

Doelfonds Radiotherapie

Doelfonds Reumatologie

Doelfonds Urologie

Doelfondsbeheerder

Het bestuur van de Bontius Stichting

Prof. dr. ir. B.P.F. Lelieveldt

Prof. dr. J.W. Jukema

(per januari 2021)

Prof. dr. R.A.E.M. Tollenaar

Prof. dr. ir. S.M. van der Maarel

Prof. dr. P.C.W. Hogendoorn

Prof. dr. R.E. Bontrop

Prof. dr. J.H. Veelken

Prof. dr. P.E. Postmus

Prof. dr. J.H. Veelken

Prof. dr. A.J. Gelderblom

Prof. dr. J.J.G.M. Verschuuren

Prof. dr. C.R.N. Rasch

Prof. dr. T.W.J. Huizinga

Prof. dr. R.C.M. Pelger

2. Relatiegerichte fondsenwerving

Wijze van fondsenwerven

De stichting werft zowel algemene, ongeoormerkte giften als geoormerkte giften voor wetenschappelijk onderzoek in het LUMC. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met afdelingshoofden en medewerkers van het LUMC. Voor de werving zijn communicatiemiddelen zoals websites, presentaties, fotomateriaal, folders en filmpjes beschikbaar, worden bijeenkomsten georganiseerd en wordt deelgenomen aan evenementen. Rapporteren over de resultaten gebeurt aan de hand van een vastgesteld format.

Ook in 2020 zijn vanuit de stichting vermogensfondsen en stichtingen aangeschreven. Ondanks de belemmeringen die de in het voorjaar van 2020 afgekondigde coronamaatregelen met zich meebrachten, leverde dit evenals in voorgaande jaren een substantiële bijdrage op voor wetenschappelijk onderzoek in het LUMC.

De kosten voor de werving worden vergoed door het LUMC en komen op geen enkele wijze ten laste van de geworven middelen. Aan marketing- en communicatiekosten is in 2020 in totaal een bedrag van € 14.178 aan het LUMC in rekening gebracht, dit bedrag is nagenoeg gelijk aan 2019.

Verantwoording projecten

De Bontius Stichting streeft ernaar alle donateurs betrokken te houden bij de projecten en hen te informeren over de voortgang van de wetenschappelijke onderzoeken. Donateurs ontvangen persoonlijk een bedankbericht voor hun gift en kunnen de voortgang op de Facebookpagina 'Steun het LUMC' en via de website www.bontiusstichting.nl (<https://www.lumc.nl/org/bontius-stichting/>) op de voet volgen. In 2020 bleek het vanwege de door de Nederlandse overheid afgekondigde coronamaatregelen helaas niet mogelijk donateursbijeenkomsten te organiseren. Wel verschenen, in samenwerking met desbetreffende afdelingen, verschillende Research reports om donateurs te informeren over de voortgang van onderzoeksprojecten.

Publiciteit

Naast de Bontius Stichting kent het LUMC de LUMC Vrienden Stichting.

De LUMC Vrienden Stichting heeft een eigen bestuur en is opgericht om extra financiering te realiseren voor projecten die waarde toevoegen aan het welzijn van patiënten en hun naasten in het LUMC, zoals de patiëntvriendelijke inrichting van afdelingen, kunst en tentoonstellingen.

Naast de gezamenlijke Facebookpagina 'Steun het LUMC' is een brochure beschikbaar en een eigen website www.bontiusstichting.nl waarop diverse wetenschappelijke onderzoeken voor het voetlicht worden gebracht, onder andere naar Levend Geneesmiddel, fibreuze dysplasie, reuma of onderzoek naar longcarcinoom.

Patiënten (of familie van patiënten) van het LUMC, bedrijven en verenigingen organiseren steeds vaker acties om fondsen te werven voor wetenschappelijk onderzoek in het LUMC. In een jaar dat coronamaatregelen van kracht waren, vonden donateurs nieuwe wegen om geld in te zamelen. Een bijzondere prestatie. De Bontius Stichting is deze donateurs dan ook zeer dankbaar en ondersteunt deze initiatieven met informatiemateriaal en (social) media aandacht. Voor deze acties is een speciaal logo ontworpen, met een bijpassend format voor actieflyers en -posters.

Alle publiciteit draagt bij aan de bekendheid van de stichting bij zowel medewerkers als patiënten, hun naasten en bezoekers van het LUMC.

CBF Erkenning

De Bontius Stichting heeft in 2020 de CBF Erkenning aangevraagd en verkregen. De Erkenning is het keurmerk voor goede doelen dat door het CBF, Toezichthouder Goede doelen, wordt uitgegeven. Met de Erkenning laten organisaties zien dat ze voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Donateurs kunnen ervan uitgaan dat Erkende Goede Doelen zorgvuldig omgaan met donaties, verantwoording afleggen en zich onafhankelijk laten controleren. De Bontius Stichting krijgt een jaarlijkse check van het CBF om te controleren of de stichting nog steeds aan de normen voldoet. Dit geeft de Bontius Stichting en het team Fondsenwerving de mogelijkheid zich als stichting en als team te blijven ontwikkelen.

Bestedingen

Geoormerkte giften worden uitsluitend besteed aan de onderzoeksprojecten waarvoor zij zijn bestemd. Verantwoording voor de bestedingen wordt afgelegd via de jaarrekening waarover een controleverklaring van de onafhankelijke accountant wordt afgegeven.

Risico's en onzekerheden

De Bontius Stichting verwacht haar activiteiten in 2021 voort te zetten en financiering te kunnen blijven realiseren voor wetenschappelijk onderzoek in het LUMC. De stichting sluit in het Meerjarenbeleidsplan 2020-2023 aan bij de maatschappelijke speerpunten en innovatieve onderzoeksthema's die het LUMC voor de periode 2018-2023 koos en die in de alinea's hieronder worden genoemd.

Vooruitblik naar 2022 en verder

Innovatie in de gezondheidszorg is nodig om de maatschappelijke uitdagingen van de komende decennia te kunnen aanpakken. De Bontius Stichting zet zich in om financiële middelen te werven voor wetenschappelijke onderzoeken die passen bij de visie en strategie van het LUMC (<https://strategie.lumc.nl/>). De inspanningen van de Bontius Stichting zijn gericht op financiering van onderzoeken op de door het LUMC gekozen maatschappelijke speerpunten, namelijk Oncologie, Regeneratieve geneeskunde en Population Health.

Voor het verwezenlijken van de ambities bouwt het LUMC voort op een stevig fundament met Leidse toponderzoekers. Vanuit de maatschappelijke vraag en een herkenbaar profiel kiest het LUMC voor tien innovatieve, afdelingsoverstijgende onderzoeksthema's die vanuit samenhang en synergie worden ingevuld, te weten: Academic Pharma, Neuro Science, Cancer, (Auto-) Immunity, 'Cell, Tissue & Organ (Tx)', Cardio Vascular, Genetics, Infection, Lifecourse, Prevention & Lifestyle. De Bontius Stichting sluit de fondsenwervende activiteiten aan bij deze onderzoeksfocus en draagt zo bij aan de wetenschappelijke en klinische sterktes en ambities van het LUMC.

Door de juiste onderzoeksvoorstellen te koppelen aan de juiste vermogensfondsen en stichtingen, bedrijven en particuliere donateurs en de resultaten van het onderzoek vervolgens te communiceren, ontstaat maatschappelijke impact. Naast de voortdurende verbetering en uitbreiding van huidige wervingskanalen zoekt het LUMC ook in 2021 naar nieuwe wegen om het wetenschappelijk onderzoek verder te stimuleren.

In 2020 is er naast wervingsactiviteiten aandacht besteed aan de verdere professionalisering van het team Fondsenwerving, het inrichten van een CRM-systeem (Customer Relationship Management-systeem) en het aanvragen van de CBF Erkenning.

Impact Coronavirusepidemie

Als gevolg van de Coronavirusepidemie kondigde de Nederlandse overheid begin maart 2020 een aantal drastische maatregelen af, waardoor het openbare leven in Nederland nagenoeg tot stilstand kwam. De overheidsmaatregelen (intelligente lockdown, social distancing en een avondklok) hebben geen gevolgen voor de bedrijfsvoering en het voortbestaan van de Bontius Stichting voor het jaar 2021 en daarna. Wel is op dit moment nog onvoldoende duidelijk wat het langetermijneffect is van het stilleggen of vertragen van onderzoeksprojecten op het financiële resultaat van de Bontius Stichting.

3. Toelichting op de resultaten

In totaal heeft de Bontius Stichting in 2020 € 2.301.893 aan donaties ontvangen, waarvan € 2.263.884 een geoormerkte bestemming heeft. De ongeormerkte donaties bedroegen € 38.009. Over de jaren heen zien we fluctuerende inkomsten.

Donaties Doelfonds Algemeen

<i>Onderzoek</i>	<i>(Hoofd)onderzoeker</i>	<i>In €</i>
Ziekte van Huntington	Dr. W.M.C. van Roon-Mom	188.000
ProPark	Prof. dr. J.J. van Hilten	150.000
Vascular disorders	Prof. dr. C.L. Mummery	150.000
SMILEY study	Prof. dr. J.T. van Dissel	125.000
Image Guided Surgery	Dr. A.L. Vahrmeijer	124.040
Beta-cell transplantation at alternative sites	Prof. dr. E.J.P. de Koning	100.000
(Uitgezaaid) melanoom	Dr. H.W. Kapiteijn	92.675
Prostaatkanker	Dr. J.T. van Wezel en prof. dr. V.T.H.B.M. Smit	80.072
Lymfeklierkanker	Dr. J.S.P. Vermaat MSc	58.650
Beter Bot / Botsarcomen	Prof. dr. P.D.S. Dijkstra	58.089
Diabetes Type 1 eilandjes van Langerhans	Prof. dr. E.J.P. de Koning	50.750
CHICo	Dr. M. Roestenberg	50.000
Respons tegen het SARS Cov2	Prof. dr. E.J. Snijder	50.000
Covidkids – COPP-studie	Dr. E.P. Buddingh	50.000
Schedelbasischirurgie	Dr. A.G.L. van der Mey	50.000
Host-parasite interaction to prevent type 2 diabetes and asthma	Prof. dr. M. Yazdanbakhsh	50.000
The Dynamic AVF	Dr. J.I. Rotmans	50.000
Vestibular Inner-Ear-on-Chip	Prof. dr. P.P.G. van Benthem	50.000
Regenerative Medicine KNO	H. Locher MD PhD	50.000
Brughoektumorbiologie	Dr. E.F. Hensen	50.000
R2R1	Dr. R.K.L. van Bremp	47.500
Vaccin tegen malaria	Dr. M. Roestenberg	45.059
Gekweekte kunstnier/Nier op maat	Prof. dr. A.J. Rabelink	34.005
CBR1	Dr. J. Wijnholds	33.541
Vroege opsporing van kanker	Prof. dr. R.A.E.M. Tollenaar	30.432
Corona onderzoek algemeen	Prof. dr. E.J. Snijder	28.633
Fellowship T.S. van Solinge – hersentumoren	Prof. dr. W.C. Peul en dr. mr. M.L.D. Broekman	25.000
Diabetes Type 1	Prof. dr. B.O. Roep	20.580
Bot en mineraalstofwisseling	Dr. N.M. Appelman-Dijkstra	19.000
Curium Kinder- en jeugdpsychiatrie	Prof. dr. R.R.J.M. Vermeiren	11.948
Aplastische anemie	Dr. C.J.M. Halkes	10.840
Oogmelanomen	Prof. dr. M.J. Jager	10.134
FSHD COVID-19 research	Prof. dr. ir. S.M. van der Maarel	10.000
Auto-immuunziekten	Prof. dr. R.E.M. Toes	10.000
Behandeling niet-kleincellig longcarcinoom	Prof. dr. P.E. Postmus	9.428
Fibreuze dysplasie	Prof. dr. P.D.S. Dijkstra	7.500
Stembandkanker	Drs. M. Hendriksma	6.300
CADASIL	Dr. S.A.M.J. Lesnik Oberstein	5.572
Neurofibromatose type 2	Drs. K.S. Koetsier	5.000
Hart-Longcentrum	Prof. dr. J.W. Jukema	5.000
Stamcelinnovatie	Dr. A.C. Lankester	2.625

Amor & Psyche (Kinder- en jeugdpsychiatrie)	Dr. M.J. van Hoof	1.422
Overige onderzoeken		2.181
Subtotaal donaties Doelfonds Algemeen		2.008.976
Donaties overige Doelfondsen	<i>Doelfondsbeheerder</i>	<i>In €</i>
Projecten Medische Oncologie	Prof. dr. A.J. Gelderblom	85.000
Projecten Leukemie	Prof. dr. J.H. Veelken	74.460
Projecten LUMC Kankerfonds	Prof. dr. J.H. Veelken	31.150
Projecten Urologie	Prof. dr. R.C.M. Pelger	26.100
Projecten Reumatologie	Prof. dr. T.W.J. Huizinga	21.944
Projecten Beeldverwerking	Prof. dr. ir. B.P.F. Lelieveldt	13.945
Projecten Longziekten	Prof. dr. P.E. Postmus	1.894
Projecten Jon J. van Rood Transplantatiefonds	Prof. dr. R.E. Bontrop	250
Projecten Neurologie Hoofdpijnonderzoek	Prof. dr. J.J.G.M. Verschuuren	165
Subtotaal donaties overige Doelfondsen		254.908
Totaal geormerkte donaties		2.263.884
Totaal ongeormerkte donaties		38.009
Totaal geormerkte en ongeormerkte donaties		2.301.893

4. Aansprekende onderzoeksprojecten en acties

In dit jaarverslag noemen we enkele wetenschappelijke onderzoeken die financieel zijn gesteund door particulieren, bedrijven en andere organisaties zonder winststreven.

Crowdfundactie #Wakeuptocorona

De crowdfundactie #Wakeuptocorona op www.steunleiden.nl (<https://www.steunleiden.nl/project/wakeuptocorona>) verdient bijzondere aandacht in dit jaarverslag. Duizenden donateurs uit heel Nederland en daarbuiten droegen met veel enthousiasme bij aan deze actie en zamelden geld in voor onderzoek naar het coronavirus. In juli 2020 behaalde de actie de mijlpaal van 1 miljoen euro.

In Nederland zijn er maar weinig laboratoria waar veilig onderzoek naar het coronavirus wordt gedaan. Met dank aan alle donateurs van #wakeuptocorona kon het LUMC onder meer een tweede Biosafety Level 3-lab opzetten om het coronavirus in te bestuderen. Onderzoekers konden hun onderzoek – in (inter)nationaal verband – naar virusremmers, geneesmiddelen en vaccins snel opschalen.

Met het oog op de langere termijn gaat de crowdfundactie dóór, om (nog) meer onderzoek mogelijk te maken en om herhaling van de coronacrisis te voorkomen, met de focus op vaccins en andere manieren om virussen te bestrijden.

#Wakeuptocorona is een initiatief van het Leids Universiteits Fonds in samenwerking met de Bontius Stichting. De naam #wakeuptocorona vindt zijn oorsprong in de social media challenge ter ondersteuning van de actie.

Naast de in dit hoofdstuk beschreven projecten waren er schenkingen aan heel veel andere onderzoeksprojecten, klein en groot. De Bontius Stichting wil iedereen die op welke wijze dan ook een bijdrage leverde aan de doelen van de Bontius Stichting hartelijk danken voor de inzet en steun.

4.1 Onderzoeksprojecten in de schijnwerpers

Infectieziekten

Covidkids: over kinderen en het coronavirus

Wat zijn de risicofactoren en de gevolgen van COVID-19 voor kinderen? Dat wordt onderzocht in het project 'Klinische kenmerken, beloop en behandeling van COVID-19 bij kinderen', oftewel de COPP-studie. Er is inmiddels steeds meer bekend over volwassenen met COVID-19, maar die kennis is niet direct te vertalen naar kennis over COVID bij kinderen. Er zijn namelijk grote verschillen tussen kinderen en volwassenen als het gaat om hoe het afweersysteem reageert, hoe het lichaam op medicatie reageert en wat voor andere ziektes mogelijk meespelen. We weten nog niet precies waarom kinderen veel minder vaak ziek worden van het coronavirus, maar ook niet waarom sommige kinderen wel ernstig ziek worden. Zijn dat kinderen met onderliggende gezondheidsproblemen of ligt het aan de leeftijd? Een kleine groep kinderen krijgt enkele weken na het doormaken van een corona-infectie een levensbedreigende ontstekingsreactie van het lichaam, genaamd MIS-C. Hoe kan dat? En wat zijn de gevolgen van COVID-19 voor kinderen op de lange termijn? Om die vragen te beantwoorden brengt het COPP-projectteam van het Willem-Alexander Kinderziekenhuis samen met kinderartsen in het hele land COVID-19 bij kinderen nauwkeurig in kaart. Het team beschrijft de klinische verschijnselen van alle kinderen die zich met COVID-19 of MIS-C bij het ziekenhuis melden en noteert het verloop en de behandeling van de ziekte. Het doel is daarmee te kunnen voorspellen wat de risicofactoren voor een ernstig beloop zijn.

#wakeuptocorona

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt dankzij de crowdfundingactie #wakeuptocorona waarmee in korte tijd meer dan 1 miljoen euro werd opgehaald. Het LUMC organiseerde deze actie samen met de Universiteit Leiden.

"Kinderen reageren anders op het coronavirus dan volwassenen. De meesten worden gelukkig niet erg ziek, maar er zijn ook kinderen die wél in het ziekenhuis terecht komen. Waarom worden zij wel ernstig ziek? En wat is de beste behandeling voor hen? De donatie van 50.000 euro van Vinted en de crowdfundingactie #wakeuptocorona dragen bij aan het onderzoek dat een antwoord moet geven op deze vragen!"

[foto Emmeline Buddingh volgt in versie 'gereed voor drukwerk']

Dr. Emmeline Buddingh

Kinderarts en immunoloog bij het
Willem-Alexander Kinderziekenhuis

Infectieziekten

Samen sterk tegen coronavirussen

In de SCORE- en CARE-projecten doet het LUMC samen met Europese partners onderzoek naar virusremmers die infecties met coronavirussen kunnen voorkomen of bestrijden. Het SARS-coronavirus-2 heeft de wereld in zijn greep en zelfs als het gestopt wordt, kan het terugkeren in dezelfde of een veranderde vorm. De beschikbaarheid van effectieve virusremmers is daarom van groot belang om toekomstige uitbraken te bestrijden. In de SCORE- en CARE-projecten werken bedrijven en wetenschappers van universiteiten samen aan nieuwe state-of-the-art geneesmiddelen. Daarbij zijn verschillende benaderingen gekozen, zoals de inzet van een combinatie van bestaande medicijnen, het remmen van virale functies die het genoom kopiëren, het remmen van gastheerfuncties die het virus gebruikt, het blokkeren van het binnendringen van het virus in de cel en de ontwikkeling van antilichamen die het virus kunnen uitschakelen. Het doel is om op korte termijn met de eerste resultaten te komen, zowel als bijdrage in de bestrijding van de huidige crisis als om de weg vrij te maken voor successen op de lange termijn.

In een aantal andere projecten en samenwerkingen, zoals met Janssen Vaccines, levert het LUMC een bijdrage aan de ontwikkeling van vaccins tegen het coronavirus, onder meer door in het laboratorium de beschermende respons van antilichamen te meten. Al deze activiteiten, en ook het meer basale onderzoek van de LUMC moleculaire virologiegroep, profiteren direct van het tweede Bio Safety Level 3-laboratorium dat kon worden opgezet dankzij donaties via onder meer de crowdfundingactie #Wakeuptocorona.

#wakeuptocorona

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt dankzij de crowdfundingactie #wakeuptocorona waarmee in korte tijd meer dan 1 miljoen euro werd opgehaald. Het LUMC organiseerde deze actie samen met de Universiteit Leiden.

“Om een volgende pandemie in de kiem te smoren is het belangrijk dat virusremmers op de plank klaar liggen. De extra gelden die dit jaar binnenkwamen via donaties dragen daar in belangrijke mate aan bij. Er is voldoende kennis en expertise om in vijf tot tien jaar dit soort virusremmers in handen te hebben. Dat vergt wel structurele investeringen. Ik pleit ervoor de urgentie die we nu voelen om te zetten in een langdurige samenwerking tussen virologen, biochemici farmacologen en de farmaceutische industrie.”

[foto Eric Snijder volgt in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Prof. dr. Eric Snijder

Hoogleraar moleculaire virologie in het LUMC
en coördinator van het SCORE-project

Infectieziekten

COVID-19 verslaan

Het verschil in beloop bij patiënten met COVID-19 is enorm. Waar de een nauwelijks klachten heeft, maken anderen een snelle en onverwachte verslechtering van hun medische conditie mee. Om patiënten goed te behandelen is gedetailleerd inzicht nodig in het samenspel tussen het coronavirus, de ontstekingsreactie, het afweersysteem en stolling. Om de ziekte wereldwijd te verslaan is het nodig snel te handelen en data en expertise te combineren. Daarom brengt het LUMC in het BEAT COVID-programma de kennis van onder andere klinici, virologen, immunologen, data experts en IT samen. Hierbij zijn vijftien LUMC-afdelingen betrokken. Het onderzoek maakt gebruik van patiëntmateriaal van patiënten in het LUMC en sommige resultaten van het onderzoek worden zo snel mogelijk ingezet in de kliniek.

De inzichten die het BEAT COVID-onderzoek oplevert en de opgebouwde infrastructuur waarbij hergebruik van data en computeranalyses een belangrijke rol spelen kunnen wereldwijd een bijdrage leveren aan de bestrijding van COVID-19. Onze kennis van COVID-19, de rol van het afweersysteem en het beloop van de ziekte neemt snel toe en heeft al geleid tot evidence-based decision making bij de behandeling van kritieke patiënten op de intensive care.

#wakeuptocorona

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt dankzij de crowdfundingactie #wakeuptocorona waarmee in korte tijd meer dan 1 miljoen euro werd opgehaald. Het LUMC organiseerde deze actie samen met de Universiteit Leiden.

“In het LUMC proberen we uit te zoeken hoe het afweersysteem van verschillende groepen patiënten reageert op het coronavirus. We denken namelijk dat het afweersysteem bij sommige mensen anders reageert: te heftig. Dit zijn de mensen die op de intensive care terecht komen. Ook de stolling kan een probleem zijn, waardoor bij sommige mensen trombose ontstaat. Met het BEAT COVID-onderzoek hopen we te kunnen voorspellen welke patiënten verder achteruit gaan en welke patiënten opknappen. Ook zoeken we intensief naar aanknopingspunten voor de behandeling. We zijn enorm blij met de donaties die ons onderzoek mede mogelijk maken!”

[foto Anna Roukens volgt in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Dr. Anna Roukens

Internist-infectioloog

Population Health

Doeltreffende vaccins voor iedereen

Vaccins werken niet bij iedereen even goed. We weten dat de doeltreffendheid afhankelijk kan zijn van sociaaleconomische status of van de vraag op welk continent je woont. Dit geldt onder meer voor vaccins tegen het rotavirus, gele koorts en malaria. Om veilige en werkzame vaccins voor iedereen te ontwikkelen is het nodig precies te weten hoe het immuunsysteem van verschillende groepen mensen in elkaar zit. Het Back to the future-project van het LUMC draagt daaraan bij. Dit gebeurt in samenwerking met getalenteerde studenten, zowel in Nederland als in Afrika en Zuidoost-Azië, die we opleiden om ook de wetenschappelijke innovatie voor de toekomst veilig te stellen.

Inmiddels is uniek onderzoeksmateriaal verzameld van mensen die op het platteland van Senegal, Gabon en Indonesië wonen, waar de blootstelling aan micro-organismen en parasieten hoog is, en van mensen uit steden in dezelfde landen. De analyse van hun immuunsysteem vindt plaats met behulp van de geavanceerde technologie die in het LUMC aanwezig is. Het projectteam onderzoekt vervolgens op welke manier deze groepen mensen verschillend op infecties en vaccins reageren.

Dit levert informatie op die kan bijdragen aan werkzame vaccins voor alle bevolkingsgroepen. De karakterisering en de vergelijking van de verschillende immuunsystemen helpt daarnaast te begrijpen waarom ziektes als allergieën en type 2 diabetes minder vaak voorkomen op het platteland van Afrika en Zuidoost-Azië dan in de stedelijke gebieden van deze continenten en in Nederland. Dit biedt aanknopingspunten om deze aandoeningen te voorkomen.

“De verschillen in doeltreffendheid van vaccins tussen groepen mensen vormen een groot risico voor de volksgezondheid dat met urgentie aangepakt moet worden. Door het immuunsysteem beter te begrijpen kunnen we betere behandelingen voor veelvoorkomende ziektes én betere vaccins ontwikkelen voor ons allemaal. Mede dankzij de steun van een gevende stichting wordt dit mogelijk.”

[foto Maria Yazdanbakhsh volgt in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Prof. dr. Maria Yazdanbakhsh

Afdelingshoofd afdeling Parasitologie

Population Health

Op weg naar een vaccin tegen malaria

Malaria is een van de meest voorkomende en meest dodelijke infectieziekten, met elk jaar 228 miljoen ziektegevallen en bijna een half miljoen doden. De veroorzaker is een parasiet die wordt overgebracht door de malariamug. Omdat deze parasiet steeds vaker resistent is tegen antimalariamiddelen en de malariamuggen tegen insecticiden, lukt het niet om malaria onder controle te krijgen. Met alle gevolgen voor de volksgezondheid van dien. Daarom zijn nieuwe middelen nodig. In het LUMC en het Radboudumc wordt al tien jaar gewerkt aan een vaccin. Op dit moment zijn de pijlen gericht op een vaccin op basis van genetisch verzwakte parasieten – de GA2. Deze verzwakte parasieten kunnen zich gedurende langere tijd in de lever ontwikkelen en het immuunsysteem daar optimaal trainen om malariaparasieten te herkennen en vernietigen voordat de parasiet zich naar de bloedbaan verplaatst en de patiënt ziek wordt.

Met de bijdrage van donateurs is een klinische studie opgezet om de veiligheid en de beschermende werking van het nieuwe GA2-vaccin tegen een malaria-infectie te testen op gezonde vrijwilligers. Zij worden in toenemende mate blootgesteld aan de verzakte parasieten van het GA2-vaccin door beten van geïnfecteerde muggen. Als het GA2-vaccin veilig is en zorgt voor goede bescherming, is het een goede kandidaat om een malariavaccin te ontwikkelen.

“Zonder het geld van onze donateurs zou deze studie niet mogelijk zijn. De fondsen worden gebruikt voor de salariskosten van artsen, onderzoekers, analisten en verpleegkundigen die bij het project betrokken zijn, om het benodigde materiaal aan te schaffen, de muggen te kweken, de bloedmonsters te analyseren en om de vrijwilligers die aan deze klinische studie mee doen een vergoeding aan te bieden.”

[foto Meta Roestenberg volgt in versie 'gereed voor drukwerk']

Prof. dr. Meta Roestenberg

Internist-infectioloog

Oncologie

Eigen afweer patiënt bestrijdt uitgezaaid melanoom

Melanoom is een agressieve vorm van kanker, die ontstaat in lichaamscellen van de huid, het oog en soms de slijmvliezen. Per jaar worden in Nederland ongeveer 6.000 patiënten getroffen door deze ziekte. Helaas werken de nieuwe behandelingen voor patiënten met een uitgezaaid melanoom bij zes op de tien patiënten uiteindelijk niet. Daarom startte het LUMC in 2018 een bijzondere studie waarbij in het laboratorium gekweekte tumor-infiltrerende lymfocyten (TIL) in combinatie met immuuntherapie de kanker bestrijden. In het laboratorium worden de unieke afweercellen van de patiënt – voor elke patiënt apart – vermenigvuldigd. Dit levert gespecialiseerde patiënt-eigen afweercellen op die de tumorcellen herkennen en vernietigen.

Het LUMC heeft het steriele laboratorium en de zeer specialistische expertise in huis om deze afweercellen te kweken en in te zetten in combinatie met immuuntherapie. Het onderzoek naar de veiligheid en effectiviteit van de innovatieve techniek kost tijd en geld, omdat de behandeling uniek en nieuw is en zorgvuldige aandacht nodig is voor mogelijke bijwerkingen. Er is veel behoefte aan de studie, patiënten melden zich vanuit het hele land aan. Inmiddels weten we uit fase 1 van de studie dat de behandeling veilig is. In de volgende stap, fase 2, worden meer patiënten behandeld om de effectiviteit van de therapie te bestuderen.

“De bijdrage van Team Westland zorgde ervoor dat we een analist konden aanstellen en daardoor meer afweercellen (TIL) produceren. Hierdoor konden we patiënten met een unieke gepersonaliseerde therapie behandelen, voor wie anders geen therapie beschikbaar was geweest. Onze dank daarvoor is groot, ook namens de patiënten nu en in de toekomst!”

[foto Ellen Kapiteijn volgt in volgt in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Dr. Ellen Kapiteijn

Internist-oncoloog

Oncologie

Veilig sarcomen verwijderen dankzij lichtgevend contrastvloeistof

Een sarcoom is een zeldzame vorm van kanker aan het steunweefsel – botten, spieren, zenuwen of bloedvaten. Bij de behandeling is het erg belangrijk dat de tumor zeer zorgvuldig verwijderd wordt: zonder schade aan te richten aan het omliggende weefsel, maar wel op zo'n manier dat er geen tumorcellen achterblijven.

De noodzakelijke precisie bij het verwijderen van een sarcoom is met het blote oog vaak niet te bereiken. Daar zijn verschillende oplossingen voor en het LUMC onderzoekt nu samen met het Prinses Maxima Centrum in Utrecht de inzet van zogenoemde fluorescentie-geleide chirurgie. Hierbij krijgen patiënten met bot- of weke delentumoren voor de operatie een fluorescerende contrastvloeistof ingespoten die bindt aan tumorcellen. Een speciale camera brengt de lichtgevende tumorcellen in beeld waardoor de chirurg het tumorweefsel zeer nauwkeurig kan verwijderen. We verwachten dat deze innovatieve techniek kan leiden tot minder complicaties, een betere overleving van deze vorm van kanker en meer kans op een goede kwaliteit van leven.

Op dit moment is voor verschillende bot- en weke delensarcomen onderzocht welke markers zich voldoende aan alleen de tumor binden zodat we de tumor kunnen laten oplichten tijdens de operatie. Deze onderzoeken zijn vrijwel klaar. In de volgende fase van het onderzoek wordt de veiligheid van de markers onderzocht.

“Het LUMC heeft al veel ervaring op het gebied van de inzet van computernavigatie bij bottumoroperaties en gebruikt fluorescerende markers bij de verwijdering van andere tumorsoorten. Nu is het tijd om de kennis uit de literatuur en het laboratorium naar de kliniek te brengen, zodat we bij patiënten beter en veiliger hun weke delensarcomen kunnen verwijderen. Met de donaties aan de Bontius Stichting is het onderzoek gestart en worden de kosten van de promovendus en de laboratoriumkosten gedeeltelijk gedekt. Voor het vervolg van dit onderzoek is nog heel veel geld nodig omdat onderzoek naar de inzet van nieuwe technieken bij patiënten nu eenmaal heel veilig en nauwkeurig moet worden uitgevoerd.”

[foto Michiel van de Sande en/of Zeger Rijs volgt/volgen in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Prof. dr. Michiel van de Sande en/of drs. Zeger Rijs
Orthopedisch chirurg / Arts-onderzoeker Orthopedie

Regeneratieve geneeskunde

Miniorganen in strijd tegen duizeligheid

Miniatuurorganen van patiënten maken en daarmee bestuderen hoe ziektes zich ontwikkelen en behandeld kunnen worden. Onderzoekers van het LUMC werken op verschillende terreinen aan deze futuristische technologie, onder andere bij onderzoek naar aandoeningen aan het binnenoor waarbij patiënten lijden aan duizeligheid, slechthorendheid en oorsuizen. Het miniatuurbinnenoor kan ons veel inzicht geven in hoe het vloeistofsysteem in het oor werkt en wat er mis gaat bij patiënten die last hebben van deze aandoeningen.

In het binnenoor zitten cellen die zogenoemde endolymfe vloeistof maken. Dit systeem speelt een rol bij het ontstaan van ziektes als die van Ménière. Een onderzoeksgroep van het LUMC onderzoekt of het geïnduceerde pluripotente stamcellen kan gebruiken om een miniorgaan te maken met daarin de cellen die de endolymfe vloeistof produceren. Hiermee kunnen we de werkzaamheid van medicijnen tegen problemen met het binnenoor testen. Daarnaast willen de onderzoekers cellen van patiënten met de Ziekte van Ménière uiteindelijk op een chip te plaatsen om zo gentherapeutische behandelingen te kunnen ontwikkelen en testen.

“Er is een enorme vlucht de laatste jaren in het ontwikkelen van mini-organen en on-a-chip-systemen. Vanuit de KNO zijn wij zeer enthousiast over wat deze wetenschappelijke vorderingen ons gaan leren, maar vooral benieuwd en hoopvol wat het onze patiënten straks gaat brengen. Het zou fantastisch zijn om aandoeningen in ons vakgebied waar nu geen therapie voor is straks te kunnen behandelen of zelfs genezen.”

[foto dr. Heiko Locher en prof. dr. Peter Paul van Benthem volgen in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Dr. Heiko Locher

KNO-arts LUMC

Prof. dr. Peter Paul van Benthem

Afdelingshoofd KNO

Regeneratieve geneeskunde

Stamcellen inzetten in strijd tegen vaatziekten

In het LUMC maken we hart- en bloedvatcellen uit menselijke stamcellen: hart- en vaatcellen in een kweeschaaltje. Hiermee kunnen we onderzoek doen naar effectieve medicijnen tegen hart- en vaatziekten. Prof. dr. Christine Mummery en haar team richten hun onderzoek op dit moment onder andere op de erfelijke ziekte ROW. Patiënten die aan deze aandoening lijden hebben abnormale bloedvaten in onder andere hersenen, huid en lever en ook regelmatig last van ernstige neusbloedingen. De ziekte is erfelijk en kan goed als voorbeeld dienen voor andere ziekten waarbij kapotte of zwakke bloedvaten een rol spelen. Met de stamcellen van patiënten is een model gemaakt van hun eigen bloedvaten waarop medicatie veilig getest kan worden. Door de medicatie toe te voegen aan de gekweekte cellen kunnen de onderzoekers namelijk zien hoe de vaatcellen op het medicijn reageren. Hierdoor zijn geen dierproeven nodig. Inmiddels zijn op deze manier verschillende ontdekkingen gedaan die inzicht geven in hoe de bloedvatcellen zich gedragen, op welke manier zij medicatie opnemen en wat de onderliggende processen van de ziekte zijn.

De volgende stap is een klinische studie naar het effect van vier verschillende medicinale behandelingen voor patiënten met ernstige neusbloedingen. De eerste positieve resultaten zijn inmiddels gerapporteerd: een aantal patiënten is met succes behandeld.

“Wereldwijd lijden veel mensen aan veel verschillende hart- en vaatziekten. Omdat specifieke – erfelijke - vaatziekten vaak zeldzaam zijn, is het moeilijk om geld te verkrijgen voor onderzoek. Daarom zijn we erg dankbaar voor de donatie via de Bontius Stichting. Met deze bijdrage maken we niet alleen dit onderzoek mede mogelijk, maar krijgen we ook meer inzicht in het maken van humane celmodellen voor veelvoorkomende ziekten, waaronder ziekten die bijdragen aan het ontwikkelen van dementie.”

[foto prof. dr. Christine Mummery volgt in versie ‘gereed voor drukwerk’]

Prof. dr. Christine Mummery

Hoogleraar ontwikkelingsbiologie

4.2 Bijzondere acties van donateurs

Bestaan wonderen?

Harry de Schutter tekende in zijn boek *Bestaan wonderen?* het feitelijk verloop en de emotionele beleving op van zijn vierjarig kankerproces. Kostbare momenten, beschreven vanuit zowel patiënt als familie. Tijdens de periode van ziek zijn, lopen traan en lach gezamenlijk op om met zijn ziekte om te gaan. Wat begon als dagboek voor familie en vrienden werd een echt boek waarvan Harry de verkoopopbrengst van € 3.400 schonk aan onderzoek naar lymfklierkanker onder leiding van dr. Joost Vermaat, Hematologie. De Bontius Stichting is Harry en zijn familie zeer dankbaar voor dit ontroerende boek en deze bijzondere donatie.

Atelier Kleurstof doneert opbrengst mondkapjes

Atelier Kleurstof in De Meelfabriek Leiden maakte met een team van bijna 400 vrijwilligers drie maanden lang in totaal 17.200 mondkapjes. Aan het begin van de coronapandemie zijn de mondkapjes gratis beschikbaar gesteld voor de zorgverlening buiten ziekenhuizen. Later voor particulieren, waarvoor een donatie werd gevraagd. De opbrengst van € 2.626 kwam ten goede aan landelijk onderzoek naar medicatie en behandeling van coronavirussen in het LUMC. Heel hartelijk dank voor deze geweldige actie!

Marathon voor melanoom

Afgelopen jaar startte René van der Enden een actie om met het lopen van een marathon geld in te zamelen voor onderzoek naar huidmelanoom. Helaas ging de marathon vanwege corona niet door, maar desondanks kreeg hij toch het mooie bedrag van bijna € 2.300 bij elkaar, die René persoonlijk overhandigde aan dr. Ellen Kapiteijn van het LUMC. In 2021 hoopt hij alsnog de marathon te kunnen lopen. De Bontius Stichting bedankt René hartelijk voor deze donatie en wenst hem veel succes toe met het lopen van de marathon in 2021.

Jaarrekening

5. Balans Bontius Stichting (na verwerking resultaat)

Balans Bontius Stichting (na verwerking resultaat)

<u>Activa</u>	Ref.	31-12-2020 €	31-12-2019 €
Financiële vaste activa			
Effecten	1	6.682.733	6.363.840
Vlottende activa			
Vorderingen	2	4.587	56.411
Liquide middelen	3	1.112.122	2.204.936
<i>Totaal vlottende activa</i>		<u>1.116.709</u>	<u>2.261.347</u>
Totaal Activa		<u>7.799.442</u>	<u>8.625.187</u>
<u>Passiva</u>		31-12-2020 €	31-12-2019 €
Reserves en fondsen	4		
Bestemmingsreserve		7.098.500	7.449.261
Continuïteitsreserve		637.012	663.346
<i>Totaal Reserves en fondsen</i>		<u>7.735.512</u>	<u>8.112.607</u>
Kortlopende schulden			
Nog te betalen kosten	5	63.930	512.580
<i>Totaal kortlopende schulden</i>		<u>63.930</u>	<u>512.580</u>
Totaal Passiva		<u>7.799.442</u>	<u>8.625.187</u>

6. Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten

<u>Baten</u>	Ref.	2020 €	Begroting 2020 €	2019 €
Geormerkte donaties:				
- Particulieren		364.676	386.000	936.954
- Bedrijven		249.356	128.000	96.552
- Andere organisaties zonder winststreven		1.649.852	1.343.000	1.159.363
Som van de geormerkte donaties	6	2.263.884	1.857.000	2.192.869
Ongeoormerkte donaties:				
- Particulieren		4.670	7.000	8.215
- Bedrijven		1.433	31.000	3.869
- Andere organisaties zonder winststreven		31.906	27.000	28.260
Som van de ongeormerkte donaties	7	38.009	65.000	40.344
Som van de baten		2.301.893	1.922.000	2.233.213
<u>Lasten</u>				
Besteed aan doelstellingen	8	3.027.194	2.205.956	2.183.015
Wervingskosten	9	14.178	12.500	14.510
Kosten beheer en administratie	10	15.135	12.500	9.458
Som van de lasten		3.056.507	2.230.956	2.206.983
Financiële baten en lasten	11	377.519	308.956	922.301
Som van baten en lasten		-377.095	0	948.531

7. Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'organisaties zonder winststreven'.

Feitelijk vestigingsadres en inschrijvingsnummer handelsregister

De Bontius Stichting is feitelijk gevestigd op Albinusdreef 2, 2333 ZA te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41169549.

De jaarrekening is opgemaakt op 29 juni 2021.

Activiteiten van de stichting

De stichting heeft ten doel het bevorderen van de academische geneeskunde in de ruimste zin van het woord. De stichting heeft niet het behalen van winst als oogmerk.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Valutaomrekening

De jaarrekening luidt in euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van de stichting is.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs.

Overige vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Effecten

Effecten zijn gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de opgaven van de Floris van Lanschot Bankiers. Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden verantwoord in de resultatenrekening. De effecten worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van doelstellingen dan wel ter belegging.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en wissels en cheques. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite — zij het eventueel met opoffering van rentebaten — ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de vennootschap, worden als financiële vaste activa gerubriceerd. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. Bij kortlopende schulden is dit meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

Onder baten zijn opgenomen donaties en overige baten. Geoormerkte donaties komen ten goede van de betreffende doelstelling. Ongeoormerkte donaties komen ten goede van de stichting. Resultaten op doelstellingen worden opgenomen in de bestemmingsreserve. Overige resultaten komen ten gunste / laste van de continuïteitsreserve.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2020 geen personeelsleden in dienst. De personeelskosten hebben uitsluitend betrekking op doorberekeningen vanuit het LUMC inzake projecten.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

8. Toelichting op de balans Bontius Stichting

Toelichting op de balans Bontius Stichting

1. Effecten	2020 €	2019 €
Saldo 1 januari	6.363.840	5.677.138
Mutatie effecten	318.893	686.702
Totaal effecten	6.682.733	6.363.840

Het bestuur heeft besloten om voor een defensief beleggingsprofiel te kiezen met als primair beleggingsdoel (geïndexeerd) vermogensbeheer. Het vermogensbeheer van de Bontius Stichting wordt uitgevoerd door Floris van Lanschot Bankiers.

De mutatie van het effectendepot wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door herbelegging van dividenduitkeringen en koersresultaten op de effectenportefeuille.

2. Vorderingen	2020 €	2019 €
Nog te ontvangen voorgaand boekjaar	4.587	56.411
Totaal vorderingen	4.587	56.411

Onder de vorderingen is de betaalde dividendbelasting 2020 (€ 4.493) opgenomen. De Bontius Stichting is niet onderworpen aan vennootschapsbelasting waardoor betaalde dividendbelasting kan worden teruggevraagd.

3. Liquide middelen	2020 €	2019 €
Rekening Courant Bankrekeningen	1.055.756	2.156.896
Rekening Courant Beleggingsrekening	56.366	48.040
Totaal liquide middelen	1.112.122	2.204.936

Onder de liquide middelen zijn de gelden opgenomen die op bankrekeningen staan en het saldo dat liquide wordt aangehouden op de beleggingsrekening.

De mutatie van de rekening courant wordt nagenoeg volledig door onderstaande veroorzaakt:

In 2020 zijn voor verschillende LUMC onderzoeksprojecten donaties ontvangen. Het totaal van de donaties betreft in boekjaar 2020 € 2.301.893. De kosten voor LUMC projecten zijn in boekjaar 2020 € 3.027.195.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

4. Reserves en fondsen

	2020	2019
	€	€
Bestemmingsreserve	7.098.500	7.449.261
Continuïteitsreserve	637.012	663.346
Totaal Reserves en fondsen	7.735.512	8.112.607

Verloopoverzicht Bestemmingsreserve

	2020	2019
	€	€
Saldo 1 januari	7.449.261	6.556.525
Mutatie Bestemmingsreserve	-350.761	892.736
Totaal Bestemmingsreserve	7.098.500	7.449.261

Het verloop van de bestemmingsreserve is als volgt weergegeven

Doelfondsen	Saldo 1 januari €	Geoormerkte donaties €	Opbrengst uit effecten €	Overige baten €	Koers resultaat €	Rente baten /lasten €	Bet. en Verm. beheer €	Onderzoeks projecten €	Saldo 31 december €
Doelfonds Bontius	770.111	2.008.976	0	0	0	0	0	-2.457.009	322.078
Doelfonds Human Genetica	171.989	0	1.988	118	8.787	0	-935	0	181.947
Doelfonds Reumatologie	1.668.302	21.944	18.845	1.121	83.271	0	-8.122	-75.000	1.710.361
Doelfonds Beeldverwerking	130.850	13.945	1.235	74	5.459	0	-613	-972	149.978
Doelfonds Heelkunde	496.730	0	5.446	324	24.072	0	-2.411	-8.000	516.161
Doelfonds Leukemie	775.758	74.460	7.944	438	32.390	0	-3.516	-191.246	696.228
Doelfonds Neurologie	779.879	165	8.834	526	39.034	0	-3.852	0	824.586
Doelfonds Urologie	359.858	26.100	3.534	210	15.614	0	-1.615	-71.898	331.803
Doelfonds Longziekten	55.825	1.894	0	0	0	0	-161	0	57.558
Doelfonds Hartziekten	898.174	0	10.455	622	46.189	0	-4.542	0	950.898
Doelfonds Medische Oncologie	289.504	85.000	3.312	197	14.637	0	-1.504	0	391.146
Doelfonds Radiotherapie	288.119	0	3.312	197	14.637	0	-1.499	0	304.766
Doelfonds Jo Keur	358.274	0	3.534	211	15.614	0	-1.598	-1.000	375.035
Doelfonds LUMC Kankerfonds	244.262	31.150	0	0	0	0	-170	-73.809	201.433
Doelfonds Jon J. van Rood	161.626	250	0	0	0	0	-94	-77.260	84.522
Totaal bestemmingsreserve	7.449.261	2.263.884	68.439	4.038	299.704	0	-30.632	-2.956.194	7.098.500

De bestemmingsreserve wordt gevormd door donaties met een geoormerkte bestemming. De onttrekking van de bestemmingsreserve voor een geoormerkt onderzoeksproject vindt plaats in overleg met de projectleider van het betreffende onderzoeksproject.

Verloopoverzicht Continuïteitsreserve

	2020	2019
	€	€
Saldo 1 januari	663.346	607.551
Mutatie Continuïteitsreserve	-26.334	55.795
Totaal Continuïteitsreserve	637.012	663.346

Het verloop van de continuïteitsreserve is als volgt weergegeven

	Saldo 1 januari €	Ongeoormerkte donaties €	Opbrengst uit effecten €	Koers resultaat €	Rente baten/lasten €	Bet. en Verm. beheer €	Kosten beheer/ administratie €	Onderzoeks projecten	Saldo 31 december €
Bontius Stichting	663.346	38.009	7.657	33.830	44	-5.561	-29.313	-71.000	637.012
Totaal continuïteitsreserve	663.346	38.009	7.657	33.830	44	-5.561	-29.313	-71.000	637.012

Vooruitlopend op een besluit door het bestuur is het resultaat boekjaar 2020 ten laste van de continuïteitsreserve gebracht. Het resultaat van de doelfondsen en de geoormerkte donaties wordt ten laste gebracht van de bestemmingsreserve. Het resultaat van de ongeoormerkte donaties en kosten beheer en administratie worden ten gunste gebracht van de continuïteitsreserve.

5. Kortlopende schulden	2020 €	2019 €
Nog te betalen kosten:		
Bijdragen projecten	45.668	503.028
Overige kosten	18.262	9.552
Totaal Kortlopende schulden	63.930	512.580

De Bontius Stichting heeft in 2021 aan geoormerkte onderzoeksprojecten een geoormerkte donatie uitgekeerd welke in 2020 was toegewezen. In boekjaar 2020 is de doorbetaling van € 45.668 als kortlopende schuld – bijdrage projecten – aan het geoormerkte onderzoeksproject opgenomen.

De kosten voor de accountantscontrole 2020 zijn voor € 15.136 opgenomen onder kortlopende schulden, overige kosten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020 voorgedaan.

9. Toelichting op de staat van baten en lasten Bontius Stichting

Toelichting op de staat van baten en lasten Bontius Stichting

6. Geoormerkte donaties	2020	2019
	€	€
- Particulieren	364.676	936.954
- Bedrijven	249.356	96.552
- Andere organisaties zonder winststreven	1.649.852	1.159.363
Totaal geoormerkte donaties	2.263.884	2.192.869

7. Ongeoormerkte donaties	2020	2019
	€	€
- Particulieren	4.670	8.215
- Bedrijven	1.433	3.869
- Andere organisaties zonder winststreven	31.906	28.260
Totaal ongeoormerkte donaties	38.009	40.344

De bijdragen hebben betrekking op ongeoormerkte donaties aan de Bontius Stichting.

8. Besteed aan doelstellingen	2020	2019
	€	€
Besteed aan doelstellingen	3.027.194	2.183.015
Totaal besteed aan doelstellingen	3.027.194	2.183.015

Overzicht besteed aan doelstellingen

<i>Projecten</i>	<i>2020</i>
	€
Doelfonds Bontius	2.528.009
Doelfonds Reumatologie	75.000
Doelfonds Beeldverwerking	972
Doelfonds Heelkunde	8.000
Doelfonds Leukemie	191.246
Doelfonds Urologie	71.898
Doelfonds Jo Keur	1.000
Doelfonds LUMC Kankerfonds	73.809
Doelfonds Jon. J. van Rood	77.260
Totaal besteed aan doelstellingen	<u><u>3.027.194</u></u>

De Bontius Stichting heeft in 2020 voor € 3.027.194 bijgedragen aan LUMC onderzoeksprojecten. De donaties met een geormerkte bestemming worden in overleg met de projectleider aan het betreffende LUMC onderzoeksproject doorbetaald.

<i>9. Wervingskosten</i>	2020	2019
	€	€
Wervingskosten	14.178	14.510
Totaal wervingskosten	<u><u>14.178</u></u>	<u><u>14.510</u></u>

De wervingskosten hebben betrekking op de ontwikkeling van algemene communicatiemiddelen van de Bontius Stichting zoals website, brochures, research reports en jaarverslag.

<i>10. Kosten beheer en administratie</i>	2020	2019
	€	€
Overig	15.135	9.458
Totaal kosten beheer en administratie	<u><u>15.135</u></u>	<u><u>9.458</u></u>

De overige kosten onder kosten beheer en administratie betreffen accountantskosten.

11. Financiële baten en lasten

	2020	2019
	€	€
Betalingsverkeer en vermogensbeheer	-36.193	-34.442
Opbrengsten uit effecten	76.096	56.842
Koersresultaat	333.534	890.830
Rente baten / lasten	-411	0
Overige baten	4.493	9.071
Totaal financiële baten en lasten	377.519	922.301

De opbrengst uit effecten geeft het resultaat van dividendopbrengsten en opbrengsten op waardepapieren weer.

Het koersresultaat wordt veroorzaakt door het fluctueren van de waarden van waardepapieren in de effectenportefeuille.

De ontvangen of betaalde rente is opgenomen onder de financiële baten en lasten. In 2020 door de Bontius Stichting € 411 aan negatieve rente betaald.

De Bontius Stichting is niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting waardoor betaalde dividendbelasting kan worden teruggevraagd bij de Belastingdienst. Onder de overige baten is de betaalde dividendbelasting 2020 opgenomen.

Overige gegevens

10. Statutaire winstregeling

Vooruitlopend op een besluit hiertoe door het stichtingsbestuur is het geconsolideerde resultaat boekjaar 2020 conform onderstaande opzet verwerkt in de jaarrekening.

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2020	2019
	€	€
Bestemmingsreserve	-350.761	892.736
Continuïteitsreserve	-26.334	55.795
	<u>-377.095</u>	<u>948.531</u>

11. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Bontius Stichting

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Bontius Stichting te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Bontius Stichting op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Bontius Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten

in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ 650.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 29 juni 2021

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.J. Noordhoff RA

